

POZÍCIA RADY (EÚ) č. 5/2010 V PRVOM ČÍTANÍ

na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004

Prijatá Radou 11. marca 2010

(Text s významom pre EHP)

(2010/C 122 E/02)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1 a článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Cieľom akcie Únie v oblasti námornej dopravy a vnútrozemskej vodnej dopravy by malo byť okrem iného zabezpečenie vysokej úrovne ochrany cestujúcich, ktorá je porovnateľná s inými druhmi dopravy. Okrem toho by sa mali v plnej miere zohľadniť požiadavky ochrany spotrebiteľov vo všeobecnosti.
- (2) Keďže cestujúci v námornej doprave a vnútrozemskej vodnej doprave je slabšou stranou zmluvy o doprave, všetkým cestujúcim by sa mala poskytovať minimálna úroveň ochrany. Nič by nemalo dopravcom brániť ponúknuť zmluvné podmienky, ktoré sú pre cestujúcich výhodnejšie ako podmienky ustanovené v tomto nariadení.
- (3) Ochrana cestujúcich by sa mala vzťahovať nielen na osobnú dopravu medzi prístavmi nachádzajúcimi sa na území členských štátov, ale aj na osobnú dopravu medzi uvedenými prístavmi a prístavmi nachádzajúcimi sa mimo územia členských štátov, pričom by sa malo vziať do úvahy riziko narušenia hospodárskej súťaže na trhu osobnej dopravy. Pojem „dopravca Únie“ by sa mal preto na účely tohto nariadenia vykladať čo najširšie, avšak bez toho, aby to ovplyvnilo iné právne predpisy Únie, ako sú nariadenie Rady (EHS) č. 4056/86 z 22. decembra 1986, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania článkov 85 a 86 zmluvy na námornú dopravu ⁽³⁾ a nariadenie Rady (EHS) č. 3577/92

zo 7. decembra 1992, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž) ⁽⁴⁾.

- (4) Z jednotného trhu osobnej námornej a vnútrozemskej vodnej dopravy by mali mať prospech všetci občania. V dôsledku toho by zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou, či už spôsobenou zdravotným postihnutím, vekom alebo iným faktorom, mali mať možnosť využívať služby osobnej dopravy a vykonávať výletné plavby, ktoré sú porovnateľné s možnosťami ostatných občanov. Zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou majú tie isté práva ako všetci ostatní občania, pokiaľ ide o voľný pohyb, slobodu výberu a nediskrimináciu.
- (5) Na základe článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a s cieľom poskytnúť zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou možnosti cestovať námornou a vnútrozemskou vodnou dopravou porovnateľné s možnosťami ostatných občanov by sa mali ustanoviť pravidlá pre nediskrimináciu a pomoc počas cesty. Týmto osobám by sa preto mala doprava umožňovať, a nie odmietať na základe ich postihnutia alebo nedostatočnej pohyblivosti s výnimkou dôvodov, ktoré sú opodstatnené z hľadiska zdravia a bezpečnosti a ustanovené príslušnými orgánmi. Mali by požívať právo na pomoc v prístavoch a na palube osobných lodí. V záujme sociálneho začlenenia by sa dotknutým osobám mala táto pomoc poskytovať bezplatne. Dopravcovia by mali ustanoviť podmienky prístupu, pokiaľ možno pomocou európskeho normalizačného systému.
- (6) Pri rozhodovaní o projektoch prípadných nových prístavov a terminálov a v rámci väčších prestavieb by mali orgány, ktoré sú zodpovedné za tieto priestory a zariadenia, v potrebných prípadoch zohľadniť potreby zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou. Podobne aj dopravcovia by mali v prípade potreby zohľadniť tieto potreby pri rozhodovaní o projektoch nových a prestavovaných osobných lodí v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/45/ES zo 6. mája 2009 o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode ⁽⁵⁾ a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/87/ES z 12. decembra 2006, ktorou sa stanovujú technické požiadavky na plavidlá vnútrozemskej plavby ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Stanovisko zo 16. júla 2009 (Ú. v. ES C 317, 23.12.2009, s. 89).

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 23. apríla 2009 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z ...

⁽³⁾ Ú. v. ES L 378, 31.12.1986, s. 4.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 364, 12.12.1992, s. 7.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 163, 25.6.2009, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 389, 30.12.2006, s. 1.

- (7) Pomoc poskytovaná v prístavoch nachádzajúcich sa na území členského štátu by okrem iného mala umožniť zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou pokračovať z určeného bodu príchodu do prístavu na osobnú loď a z osobnej lode do určeného bodu odchodu v prístave vrátane nalodenia a vylodenia.
- (8) Pri organizovaní pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou a pri odbornej príprave svojho personálu by mali dopravcovia spolupracovať s organizáciami zastupujúcimi zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou. Pri tejto práci by mali tiež zohľadňovať príslušné ustanovenia Medzinárodného dohovoru a kódexu o normách výcviku, vydávaní osvedčení a strážnej službe námorníkov, ako aj odporúčanie Medzinárodnej námornej organizácie o konštrukcii a prevádzke osobných lodí, ktorá spĺňa potreby starších a zdravotne postihnutých osôb.
- (9) Cestujúci by mali byť v prípade zrušenia alebo meškania akejkoľvek osobnej dopravy alebo výletnej plavby primerane informovaní. Tieto informácie by mali cestujúcim pomôcť prijať potrebné opatrenia a v prípade potreby získať informácie o alternatívnych spojeniach.
- (10) Mali by sa obmedziť problémy, ktorým čelia cestujúci z dôvodu zrušenia alebo dlhého meškania svojho spojenia. V záujme toho by sa mala cestujúcim poskytovať primeraná starostlivosť a možnosť zrušiť svoju cestu a nechať si preplatiť cestovné lístky alebo dosiahnuť presmerovanie trasy za uspokojivých podmienok.
- (11) Dopravcovia by mali zabezpečiť vyplatenie náhrady cestujúcim v prípade zrušenia alebo meškania spojenia vo výške určitého percentuálneho podielu z ceny cestovného lístka okrem prípadov, keď je zrušenie alebo meškanie spôsobené poveternostnými podmienkami ohrozujúcimi bezpečnú prevádzku lode alebo mimoriadnymi okolnosťami, ktorým by sa nedalo zabrániť ani vtedy, ak by sa prijali všetky primerané opatrenia.
- (12) Poveternostné podmienky ohrozujúce bezpečnú prevádzku lode by mali okrem iného zahŕňať silný vietor, rozbúrené more, silný prúd, sťažené podmienky spôsobené výskytom ľadu a extrémne vysokú alebo nízku hladinu vody.
- (13) Mimoriadne okolnosti by mali okrem iného zahŕňať teroristické útoky, pracovné konflikty, vyloženie chorej, zranenej alebo mŕtvej osoby, pátracie a záchranné operácie na mori alebo vnútrozemských vodných cestách, opatrenia potrebné na ochranu životného prostredia, rozhodnutia prijaté orgánmi riadiacimi premávku alebo prístavnými orgánmi, alebo rozhodnutia príslušných orgánov v oblasti verejného poriadku a bezpečnosti, ako aj rozhodnutia na pokrytie naliehavých dopravných potrieb.
- (14) Dopravcovia by za účasti zainteresovaných strán, profesionálnych združení a združení zákazníkov, cestujúcich, zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou mali spolupracovať v záujme prijatia opatrení na vnútroštátnej alebo európskej úrovni na zlepšenie starostlivosti a pomoci poskytovanej cestujúcim pri prerušení ich cesty, predovšetkým v prípade dlhých meškaní alebo zrušenia cesty.
- (15) Toto nariadenie by nemalo ovplyvniť práva cestujúcich ustanovené smernicou Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb⁽¹⁾. Toto nariadenie by sa nemalo vzťahovať na prípady, keď sa turistický zájazd zruší z iných dôvodov, ako je zrušenie osobnej dopravy alebo výletnej plavby.
- (16) Cestujúci by mali byť plne informovaní o svojich právach podľa tohto nariadenia, aby mohli tieto práva účinne využívať. Práva cestujúcich by mali zahŕňať získavanie informácií o osobnej doprave alebo výletnej plavbe pred začiatkom a počas cesty. Všetky základné informácie poskytované cestujúcim by sa mali poskytovať aj vo formátoch prístupných pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou.
- (17) Cestujúci by mali mať možnosť využívať svoje práva prostredníctvom vhodných postupov predkladania sťažností, ktoré zavedú dopravcovia, alebo prípadne predložením sťažností orgánom, ktoré na tento účel určí členský štát. Dopravcovia by mali na sťažnosti zo strany cestujúcich reagovať v určitej lehote, vzhľadom na to, že nereagovanie na sťažnosť možno použiť proti nim.
- (18) Sťažnosť týkajúca sa pomoci v prístave alebo na palube lode by sa mala pokiaľ možno adresovať orgánu alebo orgánom, ktoré určí na presadzovanie tohto nariadenia členský štát, v ktorom sa nachádza prístav nalodenia, a v prípade osobnej dopravy z tretej krajiny štát, v ktorom sa nachádza prístav vylodenia, pričom sa zohľadňujú postupy určené členskými štátmi na predkladanie sťažností.
- (19) Členské štáty by mali zabezpečiť dodržiavanie tohto nariadenia a určiť príslušný orgán alebo príslušné orgány na vykonávanie úloh súvisiacich s kontrolou vykonávania tohto nariadenia a jeho presadzovaním. Toto nemá vplyv na právo cestujúcich žiadať súdy o právne prostriedky nápravy podľa vnútroštátneho práva.
- (20) Členské štáty by mali stanoviť sankcie uplatniteľné na porušenia tohto nariadenia a zabezpečiť uplatňovanie týchto sankcií. Tieto sankcie by mali byť účinné, primerané a odradzujúce.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 158, 23.6.1990, s. 59.

- (21) Keďže ciele tohto nariadenia, a to zabezpečiť vysokú úroveň ochrany a pomoci cestujúcim vo všetkých členských štátoch a zabezpečiť, aby hospodárske subjekty pôsobili podľa harmonizovaných podmienok na jednotnom trhu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu či dôsledkov činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (22) Presadzovanie tohto nariadenia by malo vychádzať z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa (nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa) ⁽¹⁾. Uvedené nariadenie by sa malo preto zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (23) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽²⁾ by sa mala prísne dodržiavať a presadzovať, aby sa zabezpečilo rešpektovanie súkromia fyzických a právnických osôb a aby požadované informácie a správy slúžili výlučne na plnenie povinností, ktoré sú ustanovené v tomto nariadení, a nepoužívali sa v neprospech týchto osôb.
- (24) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým Chartou základných práv Európskej únie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa ustanovujú pravidlá týkajúce sa:

- a) nediskriminácie medzi cestujúcimi, pokiaľ ide o dopravné podmienky ponúkané dopravcami;

- b) nediskriminácie a pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou;
- c) práv cestujúcich v prípade zrušenia alebo meškania spojenia;
- d) minimálnych informácií, ktoré sa majú poskytnúť cestujúcim;
- e) vybavovania sťažností;
- f) všeobecných pravidiel presadzovania.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje vo vzťahu k cestujúcim:

- a) v osobnej doprave, keď sa prístav nalodenia nachádza na území členského štátu;
- b) v osobnej doprave, keď sa prístav nalodenia nachádza mimo územia členského štátu a prístav vylodenia sa nachádza na území členského štátu, ak dané spojenie prevádzkuje dopravca Únie;
- c) na výletnej plavbe, keď sa prístav nalodenia nachádza na území členského štátu. Na týchto cestujúcich sa však nevzťahujú článok 16 ods. 2, články 18 a 19 a článok 20 ods. 1 a 4.

2. Toto nariadenie sa neuplatňuje vo vzťahu k cestujúcim:

- a) na lodiach, ktoré sú certifikované na prevoz najviac 36 cestujúcich,
- b) na lodiach, ktorých posádku zodpovednú za prevádzku lode tvoria najviac tri osoby, alebo ak dĺžka trasy celkovej osobnej dopravy je menej ako 500 metrov jednosmerne alebo
- c) na exkurziách a výletoch, ktoré nie sú výletnými plavbami.

3. Členské štáty môžu vyňať z uplatňovania tohto nariadenia na dva roky od ... (*) námorné lode s hrubou priestornosťou menej ako 300 gt prevádzkované v rámci vnútroštátnej dopravy pod podmienkou, že práva cestujúcich podľa tohto nariadenia sú primerane zabezpečené vnútroštátnym právom.

4. Členské štáty môžu vyňať z uplatňovania tohto nariadenia osobnú dopravu, ktorá je súčasťou povinností vyplývajúcich zo služby vo verejnom záujme, zákaziek na služby vo verejnom záujme alebo integrovaných služieb, za predpokladu, že práva cestujúcich vyplývajúce z tohto nariadenia sú primerane zaručené v rámci vnútroštátneho práva.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 364, 9.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

(*) Deň začatia uplatňovania tohto nariadenia.

5. Žiadne z ustanovení tohto nariadenia sa nesmie vykladať v tom zmysle, že by sa ním ustanovovali technické požiadavky, ktorými by sa dopravcom, prevádzkovateľom terminálov alebo iným subjektom ukládali povinnosti upraviť alebo nahradiť lode, infraštruktúru, vybavenie v prístavoch a prístavné terminály.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „zdravotne postihnutá osoba“ alebo „osoba so zníženou pohyblivosťou“ je akákoľvek osoba, ktorej pohyblivosť pri používaní dopravy je znížená v dôsledku akéhokoľvek telesného postihnutia (zmyslového alebo pohybového, trvalého alebo dočasného), duševného postihnutia alebo poruchy, alebo akejkoľvek inej príčiny zdravotného postihnutia, alebo v dôsledku veku a ktorej stav si vyžaduje primeranú pozornosť a prispôbenie služby, ktorá je k dispozícii všetkým cestujúcim, jej osobitným potrebám;
- b) „územie členského štátu“ je územie, na ktoré sa vzťahuje zmluva tak, ako sa uvádza v jej článku 355, na základe tam ustanovených podmienok;
- c) „podmienky prístupu“ sú príslušné normy a usmernenia pre prístupnosť prístavných terminálov a lodí vrátane ich zariadení pre zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou a informácie o nej;
- d) „dopravca“ je osoba poskytujúca osobnú dopravu alebo výletné plavby širokej verejnosti;
- e) „dopravca Únie“ je dopravca, ktorý je usadený na území členského štátu alebo ktorý poskytuje osobnú dopravu prevádzkovanú z územia alebo na územie členského štátu;
- f) „osobná doprava“ je komerčná osobná námorná alebo vnútrozemská vodná doprava, ktorá sa riadi uverejneným harmonogramom;
- g) „integrované služby“ sú vzájomne prepojené dopravné služby vo vymedzenej zemepisnej oblasti s jednotnou informačnou službou, systémom predaja lístkov a harmonogramom dopravy;
- h) „výkonný dopravca“ je osoba, ktorá nie je dopravcom, ale ktorá v skutočnosti vykonáva celú prepravu alebo jej časť;
- i) „vnútrozemská vodná cesta“ je prírodný alebo umelo vytvorený splavný vnútrozemský vodný útvar alebo systém vzájomne prepojených vodných útvarov, ktoré sa používajú na dopravu, ako sú jazerá, rieky alebo kanály, alebo akákoľvek ich kombinácia;

- j) „prístav“ je miesto alebo zemepisná oblasť vybudovaná a vybavená tak, že môže prijímať lode, v ktorej sa cestujúci pravidelne naloďujú alebo vyloďujú;
- k) „prístavný terminál“ je terminál v prístave so zariadením a personálom na naloženie alebo vylozenie cestujúcich v rámci osobnej dopravy alebo výletnej plavby, ako sú odbavovacie pulty, pulty na predaj cestovných lístkov alebo haly pre cestujúcich, ktorý obsluhuje dopravcu alebo prevádzkovateľ terminálu;
- l) „loď“ je plavidlo, ktoré sa používa na plavbu po mori alebo vnútrozemských vodných cestách;
- m) „zmluva o doprave“ je zmluva o preprave medzi dopravcom a cestujúcim na účely poskytnutia jednej alebo viacerých služieb osobnej dopravy alebo výletných plavieb;
- n) „cestovný lístok“ je platný doklad alebo iný dôkaz o zmluve o doprave;
- o) „predajca cestovných lístkov“ je akýkoľvek maloobchodník, ktorý uzatvára zmluvy o doprave v mene dopravcu;
- p) „cestovná kancelária“ je akýkoľvek maloobchodník, ktorý koná v mene cestujúceho pri uzatváraní zmlúv o doprave;
- q) „cestovná agentúra“ je organizátor, ktorý nie je dopravcom, v zmysle článku 2 ods. 2 a ods. 3 smernice 90/314/EHS;
- r) „rezervácia“ je rezervovanie konkrétneho odchodu osobnej dopravy alebo výletnej plavby;
- s) „prevádzkovateľ terminálu“ je súkromný alebo verejný orgán na území členského štátu, ktorý je zodpovedný za správu a riadenie prístavného terminálu;
- t) „výletná plavba“ je služba dopravy po mori alebo vnútrozemských vodných cestách, ktorá sa prevádzkuje výlučne na výletné alebo rekreačné účely, je doplnená ubytovaním a inými zariadeniami, pričom cestujúci strávi na lodi viac ako dve noci;
- u) „mimoriadna udalosť lode“ je stroskotanie, prevrhnutie, zrážka alebo nabehtutie lode na plytčinu, výbuch alebo požiar na lodi alebo porucha lode.

Článok 4

Cestovné lístky a nediskriminačné zmluvné podmienky

1. Dopravca vydáva cestujúcemu cestovný lístok, pokiaľ podľa vnútroštátneho práva neoprávňujú na dopravu iné doklady. Cestovný lístok sa môže vydať v elektronickej forme.

2. Bez toho, aby boli dotknuté sociálne tarify, sa zmluvné podmienky a tarify, ktoré uplatňujú dopravcovia alebo predajcovia cestovných lístkov, poskytujú širokej verejnosti bez akejkoľvek priamej alebo nepriamej diskriminácie na základe štátnej príslušnosti konečného zákazníka alebo miesta usadenia dopravcov alebo predajcov cestovných lístkov v rámci Únie.

Článok 5

Ďalšie výkonné strany

1. Ak sa vykonávanie povinností podľa tohto nariadenia zverilo výkonnému dopravcovi, predajcovi cestovných lístkov alebo inej osobe, dopravca, cestovná kancelária, cestovná agentúra alebo prevádzkovateľ terminálu, ktorí vykonávanie týchto povinností zverili, aj tak zodpovedajú za činy a pochybenia tejto výkonnej strany konajúcej v rámci svojho zamestnania.

2. Okrem toho, čo sa uvádza v odseku 1, strana, ktorej dopravca, cestovná kancelária, cestovná agentúra alebo prevádzkovateľ terminálu zverili výkon určitej povinnosti, podlieha ustanoveniam tohto nariadenia vrátane ustanovení o zodpovednosti a dôvodoch jej vylúčenia, pokiaľ ide o povinnosť, ktorá jej bola zverená.

Článok 6

Vylúčenie zbavenia sa povinností

Povinnosti podľa tohto nariadenia nemožno obmedziť ani sa ich zbaviť, najmä nie prostredníctvom výnimky alebo doložky o obmedzení v zmluve o doprave.

KAPITOLA II

PRÁVA ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH OSÔB A OSÔB SO ZNÍŽENOU POHYBLIVOSŤOU

Článok 7

Právo na dopravu

1. Dopravcovia, cestovné kancelárie a cestovné agentúry neodmietnu prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok, alebo nalodiť osoby na základe zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti.

2. Rezervácie a cestovné lístky sa zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou ponúkajú bez dodatočných príplatkov.

Článok 8

Výnimky a osobitné podmienky

1. Bez ohľadu na článok 7 ods. 1 môžu dopravcovia, cestovné kancelárie a cestovné agentúry odmietnuť prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok, alebo nalodiť osobu z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti:

a) aby splnili uplatniteľné zdravotné alebo bezpečnostné požiadavky ustanovené medzinárodným právom, právom Únie alebo vnútroštátnym právom alebo aby splnili zdravotné a bezpečnostné požiadavky ustanovené príslušnými orgánmi;

b) ak konštrukcia osobnej lode alebo infraštruktúra a vybavenie prístavu vrátane prístavných terminálov znemožňujú uskutočnenie nalodenia, vylodenia alebo prepravy zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou bezpečným alebo z hľadiska prevádzky uskutočniteľným spôsobom.

2. V prípade odmietnutia prijať rezerváciu alebo vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok z dôvodov uvedených v odseku 1 dopravcovia, cestovné kancelárie alebo cestovné agentúry vynaložia primerané úsilie na to, aby dotknutej osobe navrhli prijateľnú alternatívnu osobnú dopravu alebo výletnú plavbu prevádzkovanú dopravcom.

3. Ak sa zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou odmietne možnosť nalodenia z dôvodov jej zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti napriek tomu, že je držiteľom rezervácie alebo má cestovný lístok a splnila požiadavky uvedené v článku 11 ods. 2, tejto osobe a každej osobe, ktorá ju sprevádza podľa odseku 4 tohto článku, sa ponúkne na výber medzi právom na náhradu nákladov a presmerovaním trasy ustanovenými v prílohe I. Právo na možnosť spätočnej cesty alebo presmerovania je podmienené splnením všetkých zdravotných a bezpečnostných požiadaviek.

4. Za rovnakých podmienok ako v odseku 1 môžu dopravcovia, cestovné kancelárie alebo cestovné agentúry vyžadovať, aby zdravotne postihnutú osobu alebo osobu so zníženou pohyblivosťou sprevádzala iná osoba, ktorá je schopná poskytnúť pomoc, ktorú si zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou vyžaduje. Pokiaľ ide o osobnú dopravu, takáto sprevádzajúca osoba sa prepravuje bezplatne.

5. Ak sa dopravcovia, cestovné kancelárie a cestovné agentúry rozhodnú uplatňovať odseky 1 alebo 4, bezodkladne informujú zdravotne postihnutú osobu alebo osobu so zníženou pohyblivosťou o konkrétnych dôvodoch ich uplatnenia. Tieto dôvody sa zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou oznámia najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa, keď bola informovaná. V prípade odmietnutia v súlade s odsekom 1 písm. a) sa uvedú uplatniteľné zdravotné a bezpečnostné požiadavky.

Článok 9

Prístupnosť a informovanie

1. Dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov v spolupráci s organizáciami zastupujúcimi zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou, v prípade potreby prostredníctvom svojich organizácií, ustanovia alebo zavedú nediskriminačné podmienky prístupu vo vzťahu k preprave zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.

2. Podmienky prístupu ustanovené v odseku 1 dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov zverejnia fyzicky alebo na internete v tých istých jazykoch, v ktorých sa informácie zvyčajne sprístupňujú všetkým cestujúcim.

3. Cestovné agentúry sprístupnia podmienky prístupu ustanovené v odseku 1, ktoré sa vzťahujú na cesty zahrnuté do balíka cestovných, dovolenkových a výletných služieb, ktoré organizujú, predávajú alebo ponúkajú na predaj.

4. Dopravcovia, cestovné kancelárie a cestovné agentúry zabezpečia, aby boli zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou k dispozícii všetky relevantné informácie o podmienkach prepravy, ceste a podmienkach prístupu, vrátane rezervácie a informácií online, vo vhodných a prístupných formátoch.

Článok 10

Právo na pomoc v prístavoch a na palube lodí

S výhradou podmienok prístupu ustanovených v článku 9 ods. 1, zabezpečia dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov v rámci svojich príslušných oblastí pôsobnosti zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou v prístavoch, a to aj pri naložení a vylodení, ako aj na palube lodí, bezplatnú pomoc, ako sa uvádza v prílohách II a III.

Článok 11

Podmienky poskytovania pomoci

1. Dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov poskytnú zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou v rámci svojich príslušných oblastí pôsobnosti pomoc uvedenú v článku 10 za týchto podmienok:

- a) dopravci alebo prevádzkovatelia terminálu sa oznámi, že daná osoba potrebuje takúto pomoc, a to najneskôr dva pracovné dni pred tým, ako je pomoc potrebná a
- b) zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou sa dostaví do prístavu alebo na určené miesto, ako sa uvádza v článku 12 ods. 3:

- i) v čase písomne stanovenom dopravcom, ktorý nepresiahne 60 minút pred uverejneným časom naloženia, alebo

- ii) ak čas naloženia stanovený nie je, najneskôr 60 minút pred uverejneným časom odchodu.

2. Okrem toho, čo sa uvádza v odseku 1 zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou v čase rezervácie alebo zakúpenia cestovného lístka vopred dopravci oznámia svoje osobitné potreby týkajúce sa ubytovania alebo sedenia alebo potrebu priniesť zdravotnícke vybavenie za predpokladu, že sú tieto potreby v danom čase známe.

3. Oznámenie v súlade s odsekom 1 písm. a) a odsekom 2 sa vždy môže predložiť cestovnej kancelárii alebo cestovnej agentúre, u ktorej sa zakúpil cestovný lístok. Ak cestovný lístok umožňuje viacero ciest, jedno oznámenie postačuje za predpokladu, že sa poskytnú primerané informácie o termínoch následných ciest.

4. Ak sa nepredloží oznámenie v súlade s odsekom 1 písm. a) a odsekom 2, dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov vynaložia všetko primerané úsilie na to, aby zabezpečili poskytnutie pomoci takým spôsobom, aby sa mohla zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou naložiť, vylodiť a cestovať danou loďou.

5. Ak je zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou sprevádzaná asistenčným psom s osvedčením, tento pes sa ubytuje spolu s dotknutou osobou za predpokladu, že sa dopravca, cestovná kancelária alebo cestovná agentúra informuje v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi pravidlami o preprave asistenčných psov s osvedčením na palube osobných lodí, ak takéto pravidlá existujú.

Článok 12

Doručenie oznámení a určenie miest stretnutia

1. Dopravcovia, prevádzkovatelia terminálov, cestovné kancelárie a cestovné agentúry prijímajú všetky opatrenia potrebné na doručenie oznámení uvedených v článku 11 ods. 1 písm. a) a ods. 2. Táto povinnosť sa vzťahuje na všetky ich predajné miesta vrátane predaja cez telefón a cez internet.

2. Ak sa cestovným kanceláriám alebo cestovným agentúram doručí oznámenie uvedené v odseku 1, v rámci svojich bežných úradných hodín túto informáciu bezodkladne odovzdajú dopravci alebo prevádzkovatelia terminálu.

3. Dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov určujú miesto v rámci alebo mimo prístavných terminálov, kde môžu zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou oznámiť svoj príchod a požiadať o pomoc. Toto miesto je jasne označené a poskytuje v prístupných formátoch základné informácie o prístavnom termináli a poskytovanej pomoci.

Článok 13

Normy kvality týkajúce sa pomoci

1. Prevádzkovatelia terminálov a dopravcovia, ktorí prevádzkujú prístavné terminály alebo osobnú dopravu s celkovým počtom komerčne prepravených cestujúcich väčším ako 100 000 počas predchádzajúceho kalendárneho roku, stanovujú v rámci svojich príslušných oblastí pôsobnosti normy kvality týkajúce sa pomoci vymedzenej v prílohách II a III a v spolupráci s organizáciami zastupujúcimi zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou určujú, v príslušných prípadoch prostredníctvom svojich organizácií, požiadavky na zdroje na plnenie týchto noriem.

2. Normy kvality ustanovené v odseku 1 prevádzkovatelia terminálov a dopravcovia zverejnia fyzicky alebo na internete v prístupných formátoch a v tých istých jazykoch, v ktorých sa informácie zvyčajne sprístupňujú všetkým cestujúcim.

Článok 14

Odborná príprava a poučenie

Bez toho, aby bol dotknutý Medzinárodný dohovor a kódex o normách výcviku, vydávaní osvedčení a strážnej služby námorníkov a nariadenia prijaté v zmysle Revidovaného dohovoru pre plavbu na Rýne a Dohovoru o režime plavby na Dunaji, dopravcovia a v príslušných prípadoch prevádzkovatelia terminálov ustanovia postupy odbornej prípravy v oblasti zdravotného postihnutia vrátane poučenia a zabezpečia, aby:

- a) ich personál vrátane osôb zamestnaných inou výkonnou stranou, ktorý poskytuje priamu pomoc zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou, absolvoval odbornú prípravu prípadne bol poučený, ako sa uvádza v prílohe IV časti A a B, a
- b) ich personál, ktorý je inak zodpovedný za rezervácie a predaj cestovných lístkov alebo naložovanie a vyloďovanie, vrátane personálu zamestnaného inou výkonnou stranou, absolvoval odbornú prípravu prípadne bol poučený, ako sa uvádza v prílohe IV časti A.

Článok 15

Náhrada vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo iného osobitného vybavenia

1. Dopravcovia alebo prevádzkovatelia terminálov zodpovedajú za škodu spôsobenú v dôsledku straty alebo poškodenia vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo iného osobitného vybavenia, ktoré zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou používa, ak k mimoriadnej udalosti, ktorá škodu zapríčinila, došlo zavinením alebo nedbanlivosťou dopravcu alebo prevádzkovateľa terminálu. V prípade škody spôsobenej mimoriadnou udalosťou lode sa predpokladá zavinenie alebo nedbanlivosť dopravcu.

2. Náhrada uvedená v odseku 1 zodpovedá hodnote nového vybavenia potrebného namiesto dotknutého vybavenia, prípadne nákladom na jeho opravu.

3. Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú, ak sa uplatňuje článok 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 392/2009 z 23. apríla 2009 o zodpovednosti osobných prepravcov v preprave po mori v prípade nehôd⁽¹⁾.

4. Okrem toho sa vynaloží maximálne úsilie na urýchlenu poskytnutia dočasného náhradného vybavenia.

KAPITOLA III

POVINNOSTI DOPRAVCOV A PREVÁDZKOVATEĽOV TERMINÁLU V PRÍPADE PRERUŠENIA CESTY

Článok 16

Informácie v prípade zrušenia alebo omeškania odchodu

1. V prípade zrušenia alebo omeškania odchodu osobnej dopravy alebo výletnej plavby informuje dopravca alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ terminálu cestujúcich, ktorí odchádzajú na cestu z prístavných terminálov,

o vzniknutej situácii čo najskôr a v každom prípade najneskôr 30 minút po plánovanom čase odchodu, ako aj o odhadovanom čase odchodu a príchodu, akonáhle sú tieto informácie k dispozícii.

2. Ak cestujúci zmeškajú nadväzné dopravné spojenie z dôvodu zrušenia alebo meškania, dopravca, a v príslušných prípadoch prevádzkovateľ terminálu, vynaloží primerané úsilie na to, aby dotknutých cestujúcich informoval o alternatívnych spojeniach.

3. Dopravca, alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ terminálu, zabezpečí, aby zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou dostali povinné informácie stanovené v odsekoch 1 a 2 v prístupných formátoch.

Článok 17

Pomoc v prípade zrušenia alebo omeškania odchodu

1. Ak dopravca odôvodnene očakáva, že odchod osobnej dopravy alebo výletnej plavby sa zruší alebo omešká o viac ako 120 minút oproti plánovanému času odchodu, cestujúcim, ktorí odchádzajú na cestu z prístavných terminálov, sa ponúkne zdarma menšie občerstvenie, jedlo alebo občerstvenie primerané času čakania, ak je k dispozícii alebo ho možno primeraným spôsobom dodať.

2. V prípade zrušenia alebo meškania odchodu, keď sa cestujúci musí ubytovať na jednu alebo viac nocí alebo zostať na mieste dlhšie, ako plánoval, ponúkne dopravca cestujúcim, ktorí odchádzajú na cestu z prístavných terminálov, ak a kde je to fyzicky možné, okrem menšieho občerstvenia, jedál alebo občerstvenia ustanoveného v odseku 1 bezplatne aj primerané ubytovanie na palube alebo na pevnine a dopravu medzi prístavným terminálom a miestom ubytovania. Dopravca môže obmedziť celkové náklady na ubytovanie na brehu na každého cestujúceho na 120 EUR, pričom táto suma nezahŕňa dopravu z prístavného terminálu na miesto ubytovania a späť.

3. Pri uplatňovaní odsekov 1a 2 venuje dopravca osobitnú pozornosť potrebám zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou a akýmkoľvek sprevádzajúcim osobám.

Článok 18

Presmerovanie a náhrada v prípade zrušenia alebo omeškania odchodu

1. Ak dopravca odôvodnene očakáva zrušenie alebo meškanie odchodu osobnej dopravy z prístavného terminálu o viac ako 120 minút, cestujúcim sa bezodkladne ponúkne na výber medzi:

- a) presmerovaním za porovnateľných podmienok do konečného cieľového miesta stanoveného v zmluve o doprave pri najbližšej novej príležitosti;
- b) náhradou ceny cestovného lístka a v relevantných prípadoch bezplatnou dopravou naspäť do prvého miesta odchodu stanoveného v zmluve o doprave pri najbližšej novej príležitosti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 24.

2. Ak sa osobná doprava zruší alebo pri odchode z prístavu omešká o viac ako 120 minút, cestujúci majú právo na takéto presmerovanie alebo náhradu ceny cestovného lístka od dopravcu.

3. Náhrada ustanovená v odseku 1 písm. b) a odseku 2 sa vypláti do siedmich dní v hotovosti, elektronickým bankovým prevodom, bankovým príkazom alebo bankovým šekom vo výške celej ceny cestovného lístka, za ktorú bol zakúpený, za nevykonanú časť alebo časti cesty a za vykonanú časť alebo časti cesty, ak už cesta nesplní svoj účel v súvislosti s pôvodným plánom cesty cestujúceho.

Článok 19

Náhrada ceny cestovného lístka v prípade omeškania pri príchode

1. Bez toho, aby cestujúci stratili právo na dopravu, môžu v prípade meškania pri príchode do konečného cieľového miesta stanoveného v zmluve o doprave od dopravcu žiadať náhradu. Minimálna výška náhrady je 25 % ceny cestovného lístka za meškanie, ktoré trvá najmenej:

- a) jednu hodinu v prípade plánovanej cesty, ktorá má trvať najviac štyri hodiny,
- b) dve hodiny v prípade plánovanej cesty, ktorá má trvať viac ako štyri hodiny, ale menej ako osem hodín,
- c) tri hodiny v prípade plánovanej cesty, ktorá má trvať viac ako osem hodín, avšak najviac 24 hodín, alebo
- d) šesť hodín v prípade plánovanej cesty, ktorá má trvať viac ako 24 hodín.

Ak je meškanie dlhšie ako dvojnásobok času stanoveného v písmenách a) až d), výška náhrady je 50 % ceny cestovného lístka.

2. Cestujúci, ktorí sú držiteľmi predplateného cestovného lístka alebo časového cestovného lístka a ktorí sa počas obdobia jeho platnosti viackrát stretli s meškaním pri príchode, môžu žiadať o primeranú náhradu v súlade s opatreniami dopravcu pre náhrady. Tieto opatrenia ustanovujú kritériá na určenie meškania pri príchode a na výpočet náhrady.

3. Náhrada sa počíta v pomere k cene, ktorú cestujúci skutočne zaplatil za omeškanú osobnú dopravu.

4. Ak ide o dopravu zahŕňajúcu spiatočnú cestu, náhrada za meškanie pri príchode na prvej ceste alebo spiatočnej ceste sa vypočíta vo vzťahu k polovičnej cene zaplatenej za danú osobnú dopravu.

5. Náhrada sa vypláti do jedného mesiaca od predloženia žiadosti o náhradu. Náhradu možno uhradiť prostredníctvom poukázok a/alebo iných služieb za predpokladu, že termíny

sú flexibilné, najmä pokiaľ ide o obdobie platnosti a cieľ cesty. Na žiadosť cestujúceho je náhrada finančná.

6. Náhrada ceny cestovného lístka sa neznižuje o náklady na finančnú transakciu, ako sú poplatky, náklady na telefonické spojenie alebo poštové známky. Dopravcovia môžu zaviesť minimálnu sumu, pod ktorej úroveň sa náhrady nebudú vyplácať. Táto minimálna suma nepresiahne 10 EUR.

Článok 20

Výnimky

1. Články 17, 18 a 19 sa nevzťahujú na cestujúcich s otvorenými cestovnými lístkami, pokiaľ nie je určený čas odchodu, s výnimkou cestujúcich, ktorí sú držiteľmi predplateného cestovného lístka alebo časového cestovného lístka.

2. Články 17 a 19 sa neuplatňujú, ak je cestujúci o zrušení alebo meškaní informovaný pred zakúpením cestovného lístka, alebo ak zrušenie alebo meškanie zaviniel cestujúci.

3. Článok 17 ods. 2 sa neuplatňuje, ak zrušenie alebo meškanie zapríčinili poveternostné podmienky, ktoré ohrozujú bezpečnú prevádzku lode.

4. Článok 19 sa neuplatňuje, ak zrušenie alebo meškanie zapríčinili poveternostné podmienky ohrozujúce bezpečnú prevádzku lode alebo mimoriadne okolnosti brániace vykonaniu osobnej dopravy, ktorým by sa nedalo zabrániť ani vtedy, ak by sa prijali všetky primerané opatrenia.

Článok 21

Ďalšie nároky

Niž v tomto nariadení nebráni cestujúcim uplatniť si v súlade s vnútroštátnym právom nárok na odškodnenie v súvislosti so škodou vyplývajúcou zo zrušenia alebo meškania dopravných služieb pred vnútroštátnymi súdmi, a to aj podľa smernice 90/314/EHS.

KAPITOLA IV

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ INFORMOVANIA A PODÁVANIA SŤAŽNOSTÍ

Článok 22

Právo na cestovné informácie

Dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov v rámci svojich príslušných oblastí pôsobnosti poskytujú cestujúcim počas celej cesty primerané informácie v prístupných formátoch a v tých istých jazykoch, v ktorých sa informácie zvyčajne sprístupňujú všetkým cestujúcim. Osobitná pozornosť sa venuje potrebám zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.

Článok 23

Informácie o právach cestujúcich

1. Dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov v rámci svojich príslušných oblastí pôsobnosti zabezpečia, aby boli informácie o právach cestujúcich podľa tohto nariadenia verejne dostupné na palube lodí aj v prístavoch. Informácie sa poskytujú v prístupných formátoch a v tých istých jazykoch, v ktorých sa informácie zvyčajne sprístupňujú všetkým cestujúcim. Pri poskytovaní týchto informácií sa osobitná pozornosť venuje potrebám zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.

2. Na splnenie informačnej požiadavky uvedenej v odseku 1 môžu dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov použiť zhrnutie ustanovení tohto nariadenia pripravené Komisiou vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Európskej únie, ktoré sa im poskytnú.

3. Dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov vhodným spôsobom informujú cestujúcich na palube lodí a v prístavných termináloch o kontaktných údajoch orgánu zodpovedného za presadzovanie, ktorý určí členský štát podľa článku 25 ods. 1.

Článok 24

Sťažnosti

1. Dopravcovia vytvoria alebo zavedú mechanizmus vybavovania sťažností, pokiaľ ide o práva a povinnosti, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

2. Ak cestujúci, na ktorého sa vzťahuje toto nariadenie, chce dopravcovi predložiť sťažnosť, musí tak urobiť do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa služba poskytla alebo mala poskytnúť. Dopravca do jedného mesiaca od doručenia sťažnosti oznámi cestujúcemu, či je jeho sťažnosť opodstatnená, zamietnutá alebo sa stále posudzuje. Čas vymedzený na poskytnutie konečnej odpovede nepresiahne tri mesiace od doručenia sťažnosti.

KAPITOLA V

PRESADZOVANIE A VNÚTROŠTÁTNE ORGÁNY ZODPOVEDNÉ ZA PRESADZOVANIE

Článok 25

Vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie

1. Každý členský štát určí nový alebo existujúci orgán alebo orgány zodpovedné za presadzovanie tohto nariadenia, pokiaľ ide o osobnú dopravu a výletné plavby z prístavov, ktoré sa nachádzajú na jeho území, a osobnú dopravu z tretích krajín do týchto prístavov. Každý orgán prijme opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto nariadením.

Každý orgán je nezávislý od dopravcov, cestovných agentúr a prevádzkovateľov terminálov, pokiaľ ide o organizáciu, rozhodnutia o financovaní, právnu štruktúru a rozhodovanie.

2. Členské štáty informujú Komisiu o orgáne alebo orgánoch určených v súlade s týmto článkom.

3. Každý cestujúci môže v súlade s vnútroštátnym právom predložiť sťažnosť v súvislosti s údajným porušením tohto nariadenia príslušnému orgánu určenému podľa odseku 1 alebo akémukoľvek inému príslušnému orgánu, ktorý určí členský štát.

Členský štát môže rozhodnúť o tom, že:

- cestujúci má predložiť sťažnosť, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, najprv dopravcovi a/alebo
 - vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie alebo akýkoľvek iný príslušný orgán, ktorý určí členský štát, konajú ako odvolací orgán pre sťažnosti, ktoré sa nevyriešia podľa článku 24.
4. Členské štáty, ktoré sa rozhodli vyňať určité služby podľa článku 2 ods. 4, zabezpečia, aby existoval porovnateľný mechanizmus presadzovania práv cestujúcich.

Článok 26

Správa o presadzovaní

Orgány zodpovedné za presadzovanie určené podľa článku 25 uverejnia 1. júna ... (*) a následne každé dva roky správu o svojej činnosti v predchádzajúcich dvoch kalendárnych rokoch, ktorá obsahuje najmä opis opatrení, ktoré prijali na vykonávanie ustanovení tohto nariadenia, údaje o uplatnených sankciách a štatistiky o sťažnostiach a uplatnených sankciách.

Článok 27

Spolupráca medzi orgánmi zodpovednými za presadzovanie

Vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie uvedené v článku 25 ods. 1 si vždy, keď je to vhodné, vymieňajú informácie o svojej práci a zásadách a postupoch rozhodovania. Komisia ich v tejto úlohe podporuje.

Článok 28

Sankcie

Členské štáty ustanovia pravidlá pre sankcie uplatniteľné na porušenia ustanovení tohto nariadenia a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Ustanovené sankcie sú účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto pravidlá a opatrenia Komisii do ... (**) a bezodkladne ju informujú o každej následnej zmene a doplnení, ktoré ich ovplyvňujú.

(*) Dva roky odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia.

(**) Deň začatia uplatňovania tohto nariadenia.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 29

Správa

Komisia podá Európskemu parlamentu a Rade do ... (*) správu o uplatňovaní a účinkoch tohto nariadenia. K správe sa v prípade potreby priložia legislatívne návrhy na podrobnejšie vykonávanie ustanovení tohto nariadenia alebo na jeho zmenu a doplnenie.

Článok 30

Zmena a doplnenie nariadenia (ES) č. 2006/2004

V prílohe k nariadeniu (ES) č. 2006/2004 sa dopĺňa tento bod:

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament
predseda

...

„19. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../2009 z ... o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave (*).“

(*) Ú. v. EÚ L ...“

Článok 31

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od ... (**).

Za Radu
predseda

...

(*) Tri roky odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia.

(**) 36 mesiacov odo dňa uverejnenia tohto nariadenia.

PRÍLOHA I

Právo zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou na náhradu alebo presmerovanie, ktoré sa uvádza v článku 8

1. Ak sa odkazuje na túto prílohu, zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou sa poskytne na výber medzi:
 - a) — náhradou vyplatenou do siedmich dní v hotovosti, elektronickým bankovým prevodom, bankovým príkazom alebo bankovým šekom vo výške celej ceny cestovného lístka, za ktorú bol zakúpený, za nevykonanú časť alebo časti cesty a za vykonanú časť alebo časti cesty, ak už cesta nespĺňa svoj účel v súvislosti s pôvodným plánom cesty cestujúceho, prípadne spolu s
 - dopravou naspäť do prvého miesta odchodu pri najbližšej príležitosti, alebo
 - b) presmerovaním za porovnateľných podmienok do konečného cieľového miesta uvedeného v zmluve o doprave pri najbližšej príležitosti, alebo
 - c) presmerovaním za porovnateľných podmienok do konečného cieľového miesta uvedeného v zmluve o doprave neskôr tak, ako to vyhovuje cestujúcemu, podľa dostupnosti cestovných lístkov.
 2. Odsek 1 písm. a) sa vzťahuje aj na cestujúcich, ktorých cesta je súčasťou balíka, s výnimkou práva na náhradu, pokiaľ toto právo vyplýva zo smernice 90/314/EHS.
 3. V prípade, že mesto alebo región disponuje niekoľkými prístavmi a dopravca ponúkne cestujúcemu cestu do iného prístavu, než je prístav, na ktorý sa vzťahuje rezervácia, dopravca znáša náklady na prevoz cestujúceho z tohto alternatívneho prístavu buď do prístavu, na ktorý sa vzťahuje rezervácia, alebo do iného blízkeho miesta, na ktorom sa dohodne s cestujúcim.
-

PRÍLOHA II

Pomoc v prístavoch vrátane nalodenia a vylodenia, ktorá sa uvádza v článkoch 10 a 13

1. Pomoc a opatrenia potrebné na to, aby zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou mohli:
 - oznámiť svoj príchod do prístavného terminálu a požiadať o pomoc,
 - presunúť sa z miesta vstupu k odbavovaciemu pultu, ak existuje, alebo k lodi,
 - v prípade potreby odbaviť a zaregistrovať batožinu,
 - presunúť sa od odbavovacieho pultu, ak existuje, k lodi cez miesto pasovej a bezpečnostnej kontroly,
 - nalodiť sa pomocou výťahov, invalidných vozíkov, prípadne s inou potrebnou pomocou,
 - presunúť sa od dverí lode k svojim sedadlám/priestoru,
 - uložiť a vyzdvihnúť si batožinu na lodi,
 - presunúť sa zo svojich sedadiel k dverám lode,
 - vylodiť sa pomocou výťahov, invalidných vozíkov, prípadne s inou potrebnou pomocou,
 - vyzdvihnúť si batožinu, ak treba, a prejsť cez miesto pasovej a colnej kontroly,
 - presunúť sa z batožinovej haly alebo miesta vylodenia k určenému miestu východu,
 - v prípade potreby sa presunúť na toalety (ak existujú).
 2. Ak zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou pomáha sprevádzajúca osoba, tejto osobe sa musí na požiadanie umožniť, aby poskytla potrebnú pomoc v prístave a pri nalodení a vylodení.
 3. Manipulácia so všetkým potrebným vybavením na zabezpečenie pohyblivosti vrátane napríklad elektrických invalidných vozíkov.
 4. Dočasná náhrada poškodeného alebo strateného vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti, aj keď nie nevyhnutne za rovnaký model.
 5. Prípadná pozemná obsluha asistenčných psov s osvedčením.
 6. Poskytovanie informácií potrebných na nalodenie a vylodenie v prístupných formátoch.
-

PRÍLOHA III

Pomoc na palube lodí, ktorá sa uvádza v článkoch 10 a 13

1. Preprava asistenčných psov s osvedčením na palube lode podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
 2. Preprava zdravotníckeho vybavenia a vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti, ktoré zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou potrebuje, vrátane elektrických invalidných vozíkov.
 3. Poskytovanie základných informácií o trase v prístupných formátoch.
 4. Na požiadanie vynaloženie všetkého primeraného úsilia na úpravu sedenia tak, aby spĺňalo potreby zdravotne postihnutých osôb alebo osôb so zníženou pohyblivosťou, pričom sa dodržiavajú bezpečnostné požiadavky a zohľadňuje dostupnosť.
 5. V prípade potreby pomoc pri presune na toalety (ak existujú).
 6. Ak zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou pomáha sprevádzajúca osoba, dopravca vynaloží všetko primerané úsilie na to, aby tejto osobe poskytol miesto alebo kajutu vedľa danej zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou.
-

PRÍLOHA IV

Odborná príprava v oblasti zdravotného postihnutia vrátane poučenia, ktorá sa uvádza v článku 14**A. Odborná príprava v oblasti informovanosti o zdravotnom postihnutí vrátane poučenia**

Odborná príprava v oblasti informovanosti o zdravotnom postihnutí vrátane poučenia zahŕňa:

- informovanosť a primerané reagovanie vo vzťahu k cestujúcim s fyzickým, zmyslovým (sluchovým a zrakovým) alebo skrytým postihnutím alebo s poruchou učenia vrátane toho, ako rozlišovať medzi rôznymi schopnosťami osôb, ktorých pohyblivosť, orientácia alebo komunikácia je zhoršená,
- prekážky, ktorým čelia zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou, vrátane prekážok súvisiacich s postojom ostatných, prostredím/fyzickými faktormi a organizáciou,
- asistenčné psy s osvedčením vrátane úlohy a potrieb asistenčného psa,
- riešenie neočakávaných udalostí,
- interpersonálne zručnosti a metódy komunikácie so sluchovo postihnutými ľuďmi, so zrakovo postihnutými ľuďmi, s rečovo postihnutými ľuďmi a ľuďmi s poruchou učenia,
- všeobecnú informovanosť o usmerneniach IMO súvisiacich s odporúčaním o konštrukcii a prevádzke osobných lodí, ktorá spĺňa potreby starších a zdravotne postihnutých osôb.

B. Odborná príprava v oblasti pomoci zdravotne postihnutým vrátane poučenia

Odborná príprava v oblasti pomoci zdravotne postihnutým vrátane poučenia zahŕňa:

- ako pomáhať používateľom invalidných vozíkov nastúpiť a vystúpiť z vozíka,
 - zručnosti pri poskytovaní pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou, ktoré cestujú s asistenčným psom s osvedčením, vrátane úlohy a potrieb týchto psov,
 - techniky sprevádzania zrakovo postihnutých cestujúcich, ako aj manipulácie s asistenčnými psami s osvedčením a ich prepravy,
 - znalosť rôznych druhov vybavenia, ktoré môže pomôcť zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou, a znalosť opatrnej manipulácie s týmto vybavením,
 - používanie vybavenia na pomoc pri nalodení a vylození a znalosť vhodných postupov pomoci pri nalodení a vylození, ktoré zaisťujú bezpečnosť a dôstojnosť zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou,
 - chápanie potreby spoľahlivej a profesionálnej pomoci. Tiež uvedomenie si toho, že niektoré zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou môžu počas cesty zažívať pocity zraniteľnosti, lebo sú závislé od poskytovanej pomoci,
 - znalosť prvej pomoci.
-

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

I. ÚVOD

Komisia 4. decembra 2008 predložila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa ⁽¹⁾.

Európsky parlament prijal stanovisko v prvom čítaní 23. apríla 2009 ⁽²⁾.

Rada dospela k politickej dohode o návrhu nariadenia 9. októbra 2009. Rada po revízii právnikmi lingvistami prijala svoju pozíciu v prvom čítaní dňa 11. marca 2010 v súlade s riadnym legislatívnym postupom ustanoveným v článku 294 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Rada pri svojej práci zohľadnila stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru. Výbor regiónov sa rozhodol nezaujať stanovisko.

II. ANALÝZA POZÍCIE V PRVOM ČÍTANÍ

1. Všeobecne

Návrh nariadenia o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave je súčasťou všeobecného cieľa EÚ posilniť práva cestujúcich, najmä práva zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou. Právne predpisy podobného charakteru sa už prijali v oblasti leteckej ⁽³⁾ alebo železničnej ⁽⁴⁾ dopravy. Návrh obsahuje ustanovenia o nediskriminačnom prístupe a pomoci pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou, ako aj ustanovenia o práve na pomoc, informácie a možnú náhradu v prípade meškania alebo zrušenia spojenia pre všetky kategórie cestujúcich.

Hoci Rada súhlasí s Komisiou, pokiaľ ide o cieľ návrhu, z prístupu Rady vyplynuli dôležité úpravy pôvodného návrhu. Niekoľko navrhovaných ustanovení nebolo možné akceptovať, pretože so sebou prinášali príliš veľké administratívne zaťaženie a náklady pre dopravcov a orgány štátnej správy, a to bez toho, aby pre cestujúcich zabezpečili pridanú hodnotu, ktorá by tieto nedostatky prevážila. Iné ustanovenia sa preformulovali s cieľom zjednodušiť a vyjasniť nariadenie.

Výsledkom tohto prístupu je, že pozícia Rady v prvom čítaní vo veľkom rozsahu upravuje pôvodný návrh Komisie tak, že prepracováva jeho znenie a vypúšťa z neho viaceré časti. Z uvedeného vyplýva, že Rada neprijala žiaden z pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktoré Európsky parlament prijal k vypusteným častiam v prvom čítaní.

2. Kľúčové otázky politiky

i) Rozsah pôsobnosti

Geografický rozsah pôsobnosti

Komisia navrhla, že nariadenie by sa malo vzťahovať na osobnú dopravu a výletné plavby medzi prístavmi v členských štátoch alebo v prístavoch v členských štátoch.

⁽¹⁾ Dokument 11990/08.

⁽²⁾ A6-0209/2009.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 17.2.2004, s. 1), a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 z 23. októbra 2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 14).

Rada sa domnieva, že v tomto ohľade je potrebné návrh Komisie vyjasniť, aby sa predišlo narušeniu hospodárskej súťaže medzi osobnou dopravou v rámci EÚ a mimo nej. Pozícia Rady v prvom čítaní preto uvedené ustanovenia vylepšuje. Rozlišuje osobnú dopravu, pri ktorej sa prístav naloženia nachádza na území členského štátu, a osobnú dopravu, pri ktorej sa prístav naloženia nachádza mimo územia členského štátu, ale prístav vylozenia na území členského štátu. Pokiaľ ide o druhý spomenutý prípad, nariadenie sa bude uplatňovať, iba ak spojenie prevádzkuje dopravca Únie. Vymedzenie pojmu „doprovodca Únie“ by sa však malo vykladať čo najširšie s cieľom pokryť väčšinu osobnej dopravy medzi prístavmi na území EÚ a prístavmi nachádzajúcimi sa mimo územia EÚ. Pokiaľ ide o výletné plavby, nariadenie sa bude uplatňovať iba vtedy, ak sa prístav naloženia nachádza na území členského štátu.

Rada okrem toho zavádza vymedzenie pojmu „územie členského štátu“.

Vyňatie z rozsahu pôsobnosti

Pôvodný návrh Komisie sa v zásade vzťahoval na celú osobnú dopravu bez ohľadu na počet prepravených cestujúcich, vzdialenosť, účel cesty atď. Jedinou možnosťou vyňatia zo strany členských štátov, ktorú Komisia predpokladala, bola možnosť vyňatia spojení, na ktoré sa vzťahujú zmluvy na služby vo verejnom záujme.

Rada sa domnieva, že je dôležité prispôsobiť tieto ustanovenia tomu, čo je prakticky možné a potrebné. Zavádza preto určitý počet výnimiek, pri ktorých sa ustanovenia nariadenia nebudú uplatňovať. Rada súhlasí s tým, aby sa z rozsahu pôsobnosti vyňali cestujúci prepravovaní loďami certifikovanými na prevoz maximálne 36 cestujúcich, loďami, ktorých posádka tvoria najviac tri osoby alebo ktorých dĺžka trasy celkovej osobnej dopravy je menej ako 500 metrov jednosmerne. Vyňaté sú okrem toho i exkurzie a výlety, ktoré nie sú výletnými plavbami.

Členské štáty môžu okrem toho na obdobie dvoch rokov odo dňa začatia uplatňovania nariadenia vyňať námorné lode s hrubou priestornosťou menej ako 300 gt, ktoré sú prevádzkované v rámci vnútroštátnej dopravy. Ak sa členský štát rozhodne tak urobiť, musí primerane zabezpečiť práva cestujúcich v rámci vnútroštátneho práva. Členské štáty môžu vyňať aj osobnú dopravu, ktorá je súčasťou povinností vyplývajúcich zo služby vo verejnom záujme, zmlúv na služby vo verejnom záujme alebo integrovaných služieb, za predpokladu, že práva cestujúcich sú primerane zaručené v rámci vnútroštátneho práva.

Európsky parlament v zásade súhlasil s prístupom Komisie, ale doplnil možnosť pre členské štáty vyňať mestskú a prímestskú dopravu (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 10). Rada tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh nepreberá, ale výnimky z rozsahu pôsobnosti, ktoré navrhla Rada, budú v praxi znamenať, že vyňaté budú mnohé dopravné služby tohto druhu.

ii) Práva zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou

Rada plne podporuje cieľ Komisie zabezpečiť nediskriminovaný prístup zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou k námornej a vnútrozemskej vodnej doprave. Rada preto súhlasí s návrhom Komisie s výnimkou určitých zjednodušení a vyjasnení.

Pokiaľ ide o výnimky z práva na dopravu, návrh Komisie predpokladá, že zdravotne postihnutej osobe môže byť odoprená doprava z dôvodu bezpečnostných požiadaviek alebo konštrukcie osobnej lode. Rada k tomuto doplnila zdravotné požiadavky s cieľom zohľadniť prípady, v ktorých vzhľadom na zdravotný stav cestujúceho nie je možné zaručiť jeho bezpečnú prepravu.

Európsky parlament v tejto súvislosti navrhol vypustiť akékoľvek odkazy na bezpečnostné požiadavky (pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 1, 26 a 29) a vložiť odkaz na prepravu bezpečným, dôstojným a po operačnej stránke uskutočniteľným spôsobom (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 27). Pokiaľ ide o pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 27, Rada ho integrovala do pozície v prvom čítaní s výnimkou slova „dôstojným“. Rada je názoru, že okrem zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou nie je nikto schopný rozhodnúť, čo je dôstojný spôsob dopravy, a že takéto rozhodnutie by nemal prijímať dopravca.

Podľa pôvodného návrhu by dopravca mohol od zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou vyžadovať, aby bola sprevádzaná inou osobou, ktorá je schopná poskytnúť pomoc. Pozícia Rady v prvom čítaní stanovuje, že pokiaľ dopravca uplatní takúto žiadosť v súvislosti s osobnou dopravou, sprevádzajúca osoba sa prepravuje bezplatne.

Pokiaľ ide o pomoc zdravotne postihnutým osobám alebo osobám so zníženou pohyblivosťou, táto sa bude poskytovať pod podmienkou, že dotknutá osoba oznámi potrebu pomoci dopravcovi alebo prevádzkovateľovi terminálu najneskôr dva pracovné dni vopred (Komisia navrhla 48 hodín) a je prítomná v prístave alebo na určenom mieste aspoň 60 minút pred časom naloženia alebo odchodu. Ak má dotknutá osoba okrem toho osobitné potreby týkajúce sa ubytovania alebo sedenia alebo potrebu priniesť zdravotnícke vybavenie, cestujúci by mal takéto potreby oznámiť dopravcovi v čase rezervácie, pokiaľ sú tieto potreby v tomto čase známe. Táto dodatočná požiadavka, ktorú zaviedla Rada, umožní dopravcom postarať sa o tieto osobitné potreby a dotknutej osobe zabezpečiť najlepšie možné služby.

Niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov Európskeho parlamentu sa týkalo informácií pre zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou v prístupných formátoch. Rada tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prevzala. To isté platí pre pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Parlamentu týkajúce sa zmeny spojenia „asistenčné zvierá“ na „asistenčný pes“.

iii) *Povinnosti dopravcov a prevádzkovateľov terminálov v prípade prerušenia cesty*

V návrhu Komisie sa ustanovovalo právo na informácie, pomoc (vrátane jedál, občerstvenia a prípadného ubytovania v hoteli), presmerovanie trasy a náhradu nákladov, ako aj náhradu ceny cestovného lístka pre všetkých cestujúcich v prípade meškania, a v určitých prípadoch, zrušenia osobnej dopravy alebo výletnej plavby. Náhrada ceny cestovného lístka však nebude vyplatená, pokiaľ bolo meškanie alebo zrušenie spôsobené výnimočnými okolnosťami brániacimi vykonaniu osobnej dopravy.

Rada súhlasí so zásadou, že dopravcovia a prevádzkovatelia terminálov by sa mali starať o svojich cestujúcich, a uplatňovanie tejto zásady rozšírila na všetky prípady zrušenia dopravy. V niektorých prípadoch však nie je možné alebo rozumné poskytovať informácie napr. o meškaniach v prístavoch bez personálu. Rada vo svojej pozícii v prvom čítaní preto zaviedla koncept prístavných terminálov, t.j. terminálov s personálom v prístave s určitým vybavením a personálom (ako je odbavovací pult, pulty na predaj cestovných lístkov alebo haly pre cestujúcich). Určité povinnosti dopravcov a prevádzkovateľov terminálov sa vzťahujú iba na cestujúcich, ktorí odchádzajú z týchto prístavných terminálov. Platí to pre informovanie a pomoc a do určitej miery presmerovanie cesty a náhradu.

Ďalšou problematikou, ktorej sa pozícia Rady v prvom čítaní venuje, je námorná bezpečnosť. Aby sa vyhlo tomu, že dopravcovia sa z ekonomických dôvodov vyplavia na more za poveternostných podmienok ohrozujúcich bezpečnú prevádzku lode, zaviedla sa výnimka z povinnosti poskytovať v takýchto prípadoch ubytovanie alebo náhradu ceny cestovného lístka. Koncepty zlých poveternostných podmienok a mimoriadnych okolností sa navyše vysvetľujú v dvoch odôvodneniach, a to nevyčerpávajúcim spôsobom. Ďalšie výnimky z práva na pomoc a náhradu sa zaviedli v prípade, v ktorom je cestujúci informovaný o zrušení alebo meškaní pred zakúpením cestovného lístka, alebo v prípade, že zrušenie alebo meškanie zapríčiní cestujúci. Konečne, dopravcom sa umožnilo obmedziť náklady na ubytovanie na sumu 120 EUR a zaviesť minimálnu sumu, pod ktorej úroveň sa náhrady nebudú vyplácať (cestovné lístky v cene 10 EUR alebo menej).

Európsky parlament navrhol výnimky v prípade vyššej moci (pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 23 a 60) alebo v prípade, že sa zrušenie alebo meškanie oznámi vopred (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 59). Rada prevzala podstatu týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Parlament okrem toho navrhol obmedziť náklady na ubytovanie na dvojnásobok ceny lístka (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 53). Rada sa domnieva, že toto by bolo v určitých prípadoch príliš nevýhodné pre cestujúcich a dopravcov, a je názoru, že obmedzenie do sumy 120 EUR je vhodnejšie tak pre cestujúcich, ako aj pre dopravcov.

iv) *Vybavovanie sťažností a vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie*

Návrh Komisie obsahoval podrobné pravidlá o tom, ako by mali dopravcovia vybavovať sťažnosti, najmä v súvislosti s ďalekosiahlymi právnymi dôsledkami neodpovedania na sťažnosti, a o určovaní a zodpovednosti vnútroštátnych orgánov zodpovedných za presadzovanie.

Rada, ktorá v zásade súhlasila s návrhom, najmä s tým, že dopravcovia by mali odpovedať na sťažnosti svojich zákazníkov, dodala systému viac pružnosti s cieľom vyhnúť sa akýmkoľvek nepredvídaným dôsledkom pre právne systémy alebo administratívne štruktúry členských štátov.

Európsky parlament navrhol, že každý členský štát by mal určiť iba jeden vnútroštátny orgán zodpovedný za presadzovanie (pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 5, 6, 66, 67 a 68) a že nezávislé mechanizmy vybavovania sťažností by mali zaviesť členské štáty, nie dopravcovia (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 65). Rada sa však z uvedených dôvodov pružnosti nedomnieva, že je vhodné takýmto spôsobom obmedziť manévrovací priestor členských štátov. Parlament okrem toho navrhol, aby vnútroštátne orgány zodpovedné za presadzovanie boli nezávislé od akýchkoľvek obchodných záujmov (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 66). V pozícii Rady v prvom čítaní sa uvádza, že tieto orgány by mali byť nezávislé od dopravcov, cestovných agentúr a prevádzkovateľov terminálov.

v) *Dátum uplatňovania nariadenia*

Komisia navrhla, že nariadenie ako celok by sa malo začať uplatňovať dva roky po jeho uverejnení, zatiaľ čo určité ustanovenia by sa mali začať uplatňovať už rok po jeho uverejnení.

V pozícii Rady v prvom čítaní sa ustanovuje, že nariadenie ako celok sa začne uplatňovať tri roky po jeho uverejnení.

3. Iné otázky politiky

Rada sa rozhodla zjednodušiť názov nariadenia.

Rada sa rozhodla vyjasniť ustanovenia o zadávaní určitých povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia subdodávateľom tým, že doplnila všeobecný článok o ďalších výkonných stranách.

S cieľom vyhnúť sa zbytočnému administratívne zaťaženiu, najmä pre malých dopravcov, sa Rada rozhodla vypustiť požiadavku, aby dopravcovia museli viesť oddelené účty pre náklady na poskytovanie pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou. V rovnakom duchu Rada rozhodla, že povinnosť stanovovať normy kvality týkajúce sa tejto pomoci sa obmedzí len na väčších prevádzkovateľov terminálov a dopravcov a požiadavky odbornej prípravy a poučenia v oblasti zdravotného postihnutia sa obmedzia na kategórie personálu, ktoré ich skutočne potrebujú.

4. Iné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom

Ďalšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sa nezahrnuli do pozície Rady v prvom čítaní, sa týkajú:

- zohľadnenia potrieb zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou vždy, keď sa projektujú alebo prestavujú prístavy, terminály alebo osobné lode, bez vymedzenia „v prípade potreby“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 2);
- ustanovení, ktorými sa riadi nalodenie zdravotne postihnutých osôb alebo osôb so zníženou pohyblivosťou, bez toho, aby boli dotknuté všeobecné ustanovenia vzťahujúce sa na nalodenie cestujúcich (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 3);
- výzvy, aby Komisia predložila jasné pravidlá týkajúce sa práv cestujúcich na miestach prechodu medzi pozemnou a námornou alebo vnútrozemskou vodnou dopravou (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 7);
- horizontálneho legislatívneho prístupu, ktorý by v prípade budúcej legislatívnej iniciatívy týkajúcej sa práv cestujúcich pokrýval všetky dopravné prostriedky (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 8);

- zahrnutia psychosociálneho postihnutia do vymedzenia pojmu „zdravotne postihnutá osoba“ alebo „osoba so zníženou pohyblivosťou“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 11);
- zmien vymedzenia pojmov „zmluva o doprave“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 14) a „predajca cestovných lístkov“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 15);
- navrhovaných vymedzení pojmov „prístupné formáty“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 18), „cestujúci“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 19), „príchod“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 20), „odchod“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 21), „cena cestovného lístka“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 22) a „vyššia moc“ (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 23);
- pravidiel prístupu týkajúcich sa prepravy zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou, ktoré by sa mali ustanoviť pod dohľadom vnútroštátnych orgánov zodpovedných za presadzovanie, pričom by tieto pravidlá mali zahŕňať sprevádzajúce osoby a prístupnosť nainštalovanej pomocnej výbavy (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 31);
- písomného potvrdenia, ktoré sa má vydať o poskytnutí pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 34);
- pomoci prispôbenej individuálnym potrebám zdravotne postihnutých osôb alebo osôb so zníženou pohyblivosťou (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 35);
- povinnosti riadiaceho orgánu prístavu zabezpečiť, aby bol prístav prístupný zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 37);
- možnosti, aby sa poskytovateľ pomoci a cestujúci dohodli na kratšej lehote pre oznámenie potreby poskytnutia pomoci (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 38);
- potreby zabezpečiť, aby cestujúci dostal potvrdenie o tom, že potreba poskytnutia pomoci bola oznámená (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 39);
- povinnosti dopravcu poskytnúť náhradné vybavenie v súlade s potrebami dotknutého cestujúceho, ak sa vybavenie na zabezpečenie pohyblivosti poškodí počas cesty (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 50);
- v prípade omeškania by sa cestujúcemu mala ponúknuť náhrada ceny cestovného lístka len v prípade, ak sa rozhodne s týmto dopravcom necestovať (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 54);
- odškodnenia poskytnutého podľa tohto nariadenia, ktoré sa môže odpočítať od dodatočného poskytnutého odškodnenia (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 61);
- sankcií uplatniteľných na porušenia tohto nariadenia, ktoré by mohli zahŕňať príkaz na zaplatenie odškodného (pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 70);
- pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov č. 71, 72 a 75, ktoré sa týkajú príloh k tomuto nariadeniu.

III. ZÁVER

Pri ustanovovaní svojej pozície v prvom čítaní Rada v plnej miere zohľadnila návrh Komisie a stanovisko Európskeho parlamentu z prvého čítania. V súvislosti s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi Európskeho parlamentu Rada poznamenáva, že mnohé z nich do pozície v prvom čítaní už zahrnula z hľadiska ich myšlienky, čiastočne alebo v celom rozsahu.
